

Manuscriptorium jako základ pro virtuální badatelské prostředí

Obsahová dimenze versus
technické moduly

Jindřich Marek – Zdeněk Uhlíř
Národní knihovna ČR

Definice pojmů

- virtuální badatelské prostředí – množina mentálních či reálných objektů, jejichž vztahy nejsou jedno-jednoznačné
- obsahová dimenze – rozměr virtuálního badatelského prostředí, v němž může být platných více interpretací zároveň
- technické moduly (data, software) – síťové propojení prostředí, v němž nezáleží na umístění dat

Co je to Manuscriptorium?

- databáze – strukturované fyzické uložení dat
- databázový systém – navíc nástroje pro operace s daty
- informační systém – navíc možnost klást dotazy
- online zdroj – souhrn předchozího a další statické informace

Dva modely

K těmto dvěma modelům vede naznačená relativita pohledů:

- statický – zaměření na technické moduly
- dynamický – zaměření na inform. obsah

Statický model

DBEZ – databáze evidenčních záznamů

EZ – ev. záznam (XML MASTER)

založeno na XML souborech (podle DTD MASTER a MASTER+) uložených v databázi

PDB – prezentační databáze

zindexované soubory v databázi

obrazová data (standardní formáty souborů)

fulltexty (podle speciální XML DTD) Manuscriptorium v. 2

další digitální data Manuscriptorium v. 2 (různé formáty v databázi)

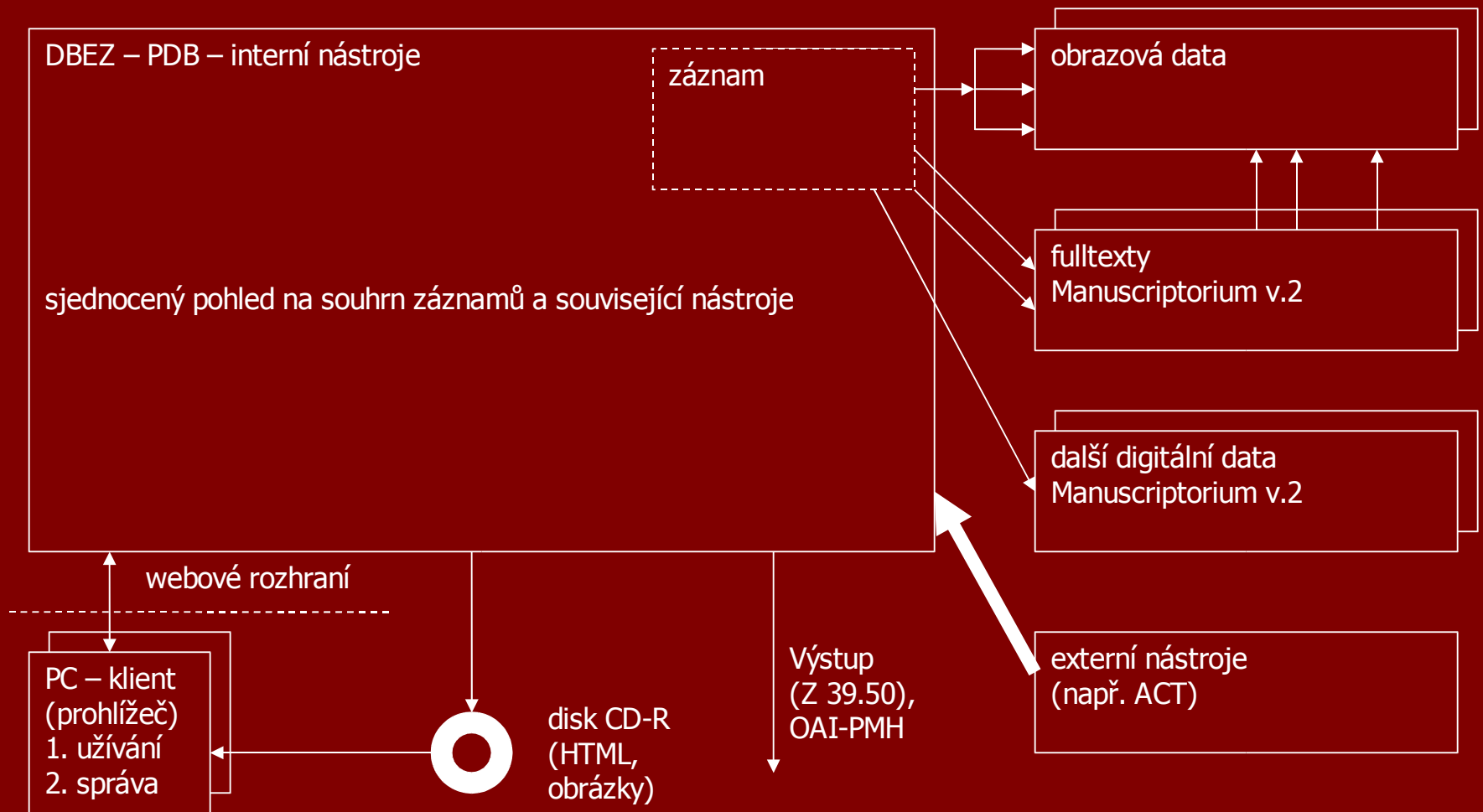
server s externími nástroji

PC – klient (prohlížeč)

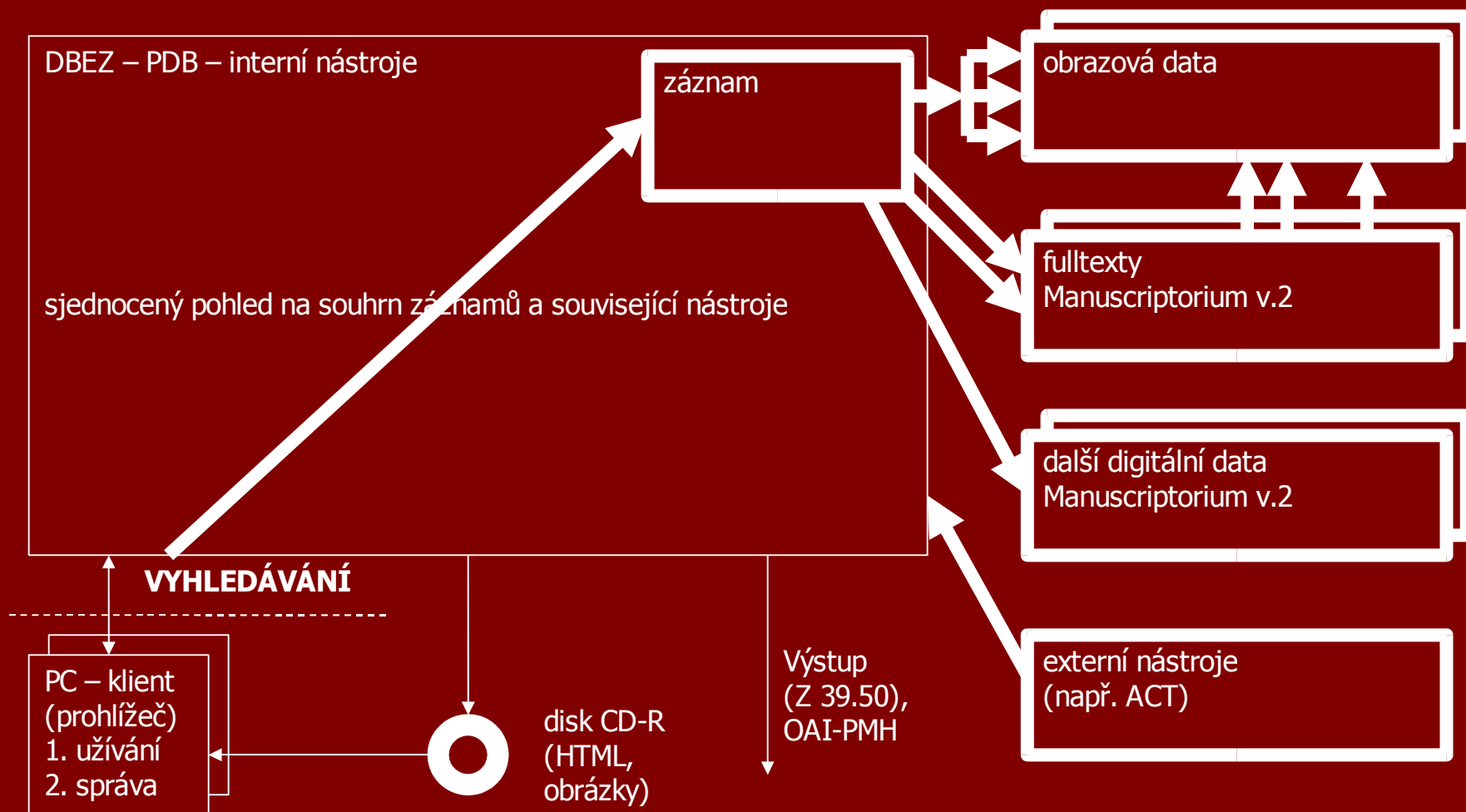

disk CD-R (HTML, obrázky)

Dynamický model

Z perspektivy uživatele

Statický model

DBEZ – databáze evidenčních záznamů

EZ – ev. záznam (XML MASTER)

založeno na XML souborech (podle DTD MASTER a MASTER+) uložených v databázi

PDB – prezentační databáze

zindexované soubory v databázi

obrazová data (standardní formáty souborů)

fulltexty (podle speciální XML DTD) Manuscriptorium v. 2

další digitální data Manuscriptorium v. 2 (různé formáty v databázi)

server s externími nástroji

PC – klient (prohlížeč)

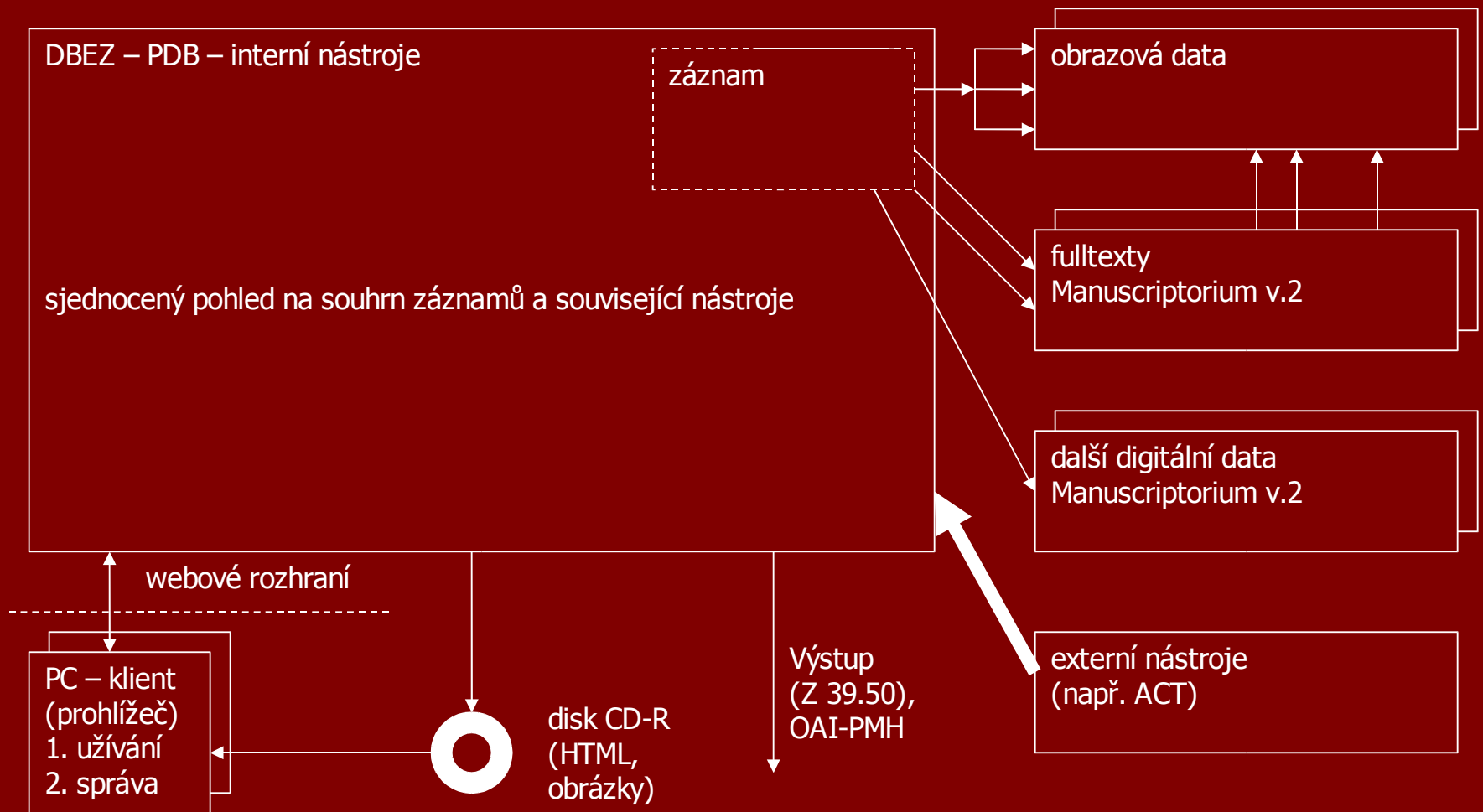

disk CD-R (HTML, obrázky)

Znaky statického modelu

- architektura, strukturovanost
- užití standardů (data, komunikační protokoly)
- jedno-jednoznačnost
- modularita
- oddělení softwaru a dat

Dynamický model

Znaky dynamického modelu

- virtualita (není rozdíl mezi interními a externími nástroji a daty, vše virtuálně spojeno v jeden celek)
- otevřenost (použití otevřených datových a komunikačních formátů, celek je otevřený katalog historických fondů)
- kombinace různých jednotek
- neukončenost

Komplexní pohled 1

- interní a externí data jsou zpracovávána interními a externími nástroji
- modularita – integrace
- nejedná se v žádném případě o kumulaci
- perspektiva koncového uživatele nepojímá celý systém

Komplexní pohled 2

stupňovitost:

- evidenční záznam
- digitální obraz
- elektronický fulltext
- interpretace (shlukování)

Informační vrstvy

1. Surová data v úložišti.
2. Data vyhledaná podle dotazu.
3. Shlukování – kombinovaná data.
4. Data zpracovaná speciálním nástrojem.

Problémy

- vyplývají z inherentního kumulativního diskursu
- vznikají, pokud se jednotlivé technické moduly chápou jako izolované jednotky, bez vztahu k dynamickému celku

Závěr

co je to virtualita (v rámci reprezentace jednotka-shluk):

- jeden zápis / exemplář / ... může náležet více různým dílům

Děkujeme za pozornost.

Jindrich.Marek@nkp.cz

Zdenek.Uhlir@nkp.cz

<http://www.manuscriptorium.com>